

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Генеральний директор
Товариства з додатковою відповідальністю
«Страхова компанія «ДАР»

_____ Карпенко О.М.

«___» _____ 2017 року

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
(нова редакція)

Київ – 2017 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	5
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	6
4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ.....	14
5. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ.....	15
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	16
7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.ФРАНШИЗА.РІВЕНЬ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ.....	17
8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	20
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	21
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	24
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	25
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.....	27
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	30
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	31
15. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	33
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	33
17. ОСОБЛИВІ УМОВИ	33
18. ФОРС-МАЖОР.....	33
19. ДОДАТОК №1.....	35

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 На підставі цих Правил, Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ДАР» – надалі – Страховик, укладає Договори добровільного страхування сільськогосподарської продукції (надалі - Договір страхування) з дієздатними фізичними особами, в тому числі зареєстрованими як фізичні особи - підприємці або юридичними особами незалежно від форми власності і господарювання (сільськогосподарськими підприємствами, учбовими і дослідно-виробничими закладами, кооперативами, фермерськими, селянськими господарствами тощо), які здійснюють виробництво сільськогосподарської продукції, є власниками такої продукції або розпоряджаються та використовують таку продукцію на інших законних підставах (надалі - Страхувальники).

1.2 Відповідно до Закону України «Про страхування» ці Правила регулюють відносини між Страховиком і Страхувальником з приводу укладання договору страхування сільськогосподарської продукції, а саме:

1.2.1. Сільськогосподарських культур (посівів, насаджень, врожаю).

1.2.2. Сільськогосподарських тварин, птиці, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції.

1.2.3. Іншої сільськогосподарської продукції.

Конкретні умови страхування визначаються при укладанні договорів добровільного страхування сільськогосподарської продукції згідно із чинним законодавством України.

Умови, що містяться в цих Правилах можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою Страховика та Страхувальника до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству України.

1.3. Згідно з Договором Страховик зобов'язується за обумовлену в Договорі плату (страховий платіж), при настанні передбаченої в Договорі події (страхового випадку), відшкодувати Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником в Договорі, (далі - Вигодонабувачу страхового відшкодування), заподіяні внаслідок цієї події збитки (сплатити страхове відшкодування) в межах обумовленої Договором страхової суми.

1.4. Терміни в цих Правилах слід розуміти в наступному розумінні:

1.4.1. Страховик - Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ДАР» створена відповідно до чинного законодавства України для здійснення страхової діяльності.

1.4.2. Страхувальник - юридична або дієздатна фізична особа, а також суб'єкти підприємницької діяльності - фізичні особи, які уклали зі страховиком договори страхування. Страхувальник має право укласти Договір страхування на користь третьої особи - (Вигодонабувача).

1.4.3. Вигодонабувач - юридична або фізична особа, яка може отримати збитки внаслідок настання страхового випадку та призначається Страхувальником, для отримання страхових виплат (страхового відшкодування). Призначений при укладанні Договору страхування Вигодонабувач може бути замінений Страхувальником до настання страхового випадку на іншу фізичну чи юридичну особу, якщо інше не передбачено Договором страхування. Вигодонабувач може набувати прав та обов'язків Страхувальника згідно умов Договору.

1.4.4. Договір страхування - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

1.4.5. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку відповідно до умов Договору страхування.

1.4.6. Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику, згідно з Договором.

1.4.7. Страховий випадок - передбачена Договором подія, яка відбулась під час дії договору і документально підтверджена, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

1.4.8. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки випадковості і ймовірності настання.

1.4.9. Збитки - втрати, спричинені страховим випадком, та оцінені відповідно до цих Правил і діючого законодавства.

1.4.10. Страхова виплата - грошова сума, яка виплачується Страховиком за Договором при настанні страхового випадку, та яка може дорівнювати розміру страхової суми або її частини.

1.4.11. Страхове покриття - відсоток страхової вартості сільськогосподарської продукції (в т.ч. витрат на посів та вирощування) або врожайності сільськогосподарської культури, в межах якого Страховик здійснює відшкодування збитку при настанні страхового випадку. Страхове покриття застосовується для визначення страхової суми за Договором страхування.

1.4.12. Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування. За Договором страхування може бути передбачена:

1.4.13. Умовна франшиза - частина збитку, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування, якщо її розмір не перевищує суми франшизи, зазначеної в Договорі страхування. Збиток підлягає відшкодуванню повністю, якщо його розмір перевищує цю суму.

1.4.14. Безумовна франшиза - встановлена Договором страхування сума збитку, яка не відшкодовується Страховиком у разі настання страхового випадку.

1.4.15. Часова франшиза - проміжок часу від початку дії Договору страхування протягом якого можливі збитки Страхувальника не відшкодовуються Страховиком.

1.4.16. Вегетаційний період (вегетація) - період часу, протягом якого рослина активно росте і розвивається (вегетує). У сільськогосподарській практиці під терміном "вегетаційний період" розуміють період від посіву рослини до настання технічної стиглості і збирання врожаю. Тривалість вегетаційного періоду озимих культур становить приблизно від 260-280 до 340-360 днів, ярих - від 60-90 до 150-170 днів.

1.4.17. Густина стояння рослин - кількість рослин на одиниці площі посівів (посадок) після отримання сходів рослин або відновлення вегетації.

1.4.18. Епізоотія - широке вибухоподібне розповсюдження інфекційної хвороби тварин, що охоплює значну територію - декілька районів або областей, кваліфіковане підрозділом державної ветеринарної медицини як «епізоотія» (надзвичайні епізоотичні обставини).

1.4.19. Епіфітотія - вибухоподібне розповсюдження інфекційної хвороби або шкідників рослин, що охоплює значну територію - декілька районів або областей.

1.4.20. Загибель сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень – знищення або пошкодження надземної або підземної частини рослин на окремому полі або частині поля внаслідок несприятливих подій - страхових ризиків, що зумовлює неможливість відновлення (продовження) вегетації. Загибель може бути повною або частковою.

1.4.20.1 Під повною загибеллю рослин сільськогосподарських культур відкритого та (або) захищеного ґрунту розуміється загибель 50 (п'ятдесяти) і більше відсотків рослин відповідної культури, якщо інше не передбачено Договором страхування.

1.4.20.2 Під повною загибеллю при страхуванні багаторічних насаджень вважається неможливість відновлення або продовження вегетації внаслідок відмирання підземної та надземної частини дерев або кущів, що підлягає викорчовуванню або зрізанню надземної частини.

1.4.20.3 Під частковою загибеллю рослин сільськогосподарських культур відкритого та (або) захищеного ґрунту розуміється загибель до 50 (п'ятдесяти) відсотків рослин відповідної культури, якщо інше не передбачено Договором страхування.

1.4.21. Застрахована площа - площа посівів сільськогосподарської культури, по відношенню до якої було укладено відповідний Договір страхування і нараховано страховий платіж. Місцезнаходження застрахованої площі повинно бути вказане в заяві Страхувальника на страхування, що подається Страховику.

1.4.22. Культури відкритого ґрунту - культури, які вирощуються безпосередньо на полі або відкритому ґрунті без застосування додаткових споруд для захисту від навколишнього середовища.

1.4.23. Культури закритого ґрунту - культури, які вирощують у побудованих чи спеціально пристосованих спорудах, де підтримується сприятливий природний або штучний мікроклімат.

1.4.24. Поле (ділянка) — частина орних земель сільськогосподарського призначення, відокремлена цілісна ділянка посівної площі, що має власні межі, місцезнаходження якої визначається координатами за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до карт-схем полів (ділянок), та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру.

1.4.25. Сільськогосподарські культури - зернові, кормові, олійні, ефіроолійні, технічні, прядивні, овочеві, лікарські, квіткові, плодові, ягідні рослини, які використовуються в сільському господарстві.

1.4.26. Страхова вартість (ціна) сільськогосподарської продукції – вартість сільськогосподарської продукції, що застосовується для розрахунку страхової суми за Договором страхування і визначається в тому числі на підставі балансової вартості витрат на посів та вирощування на одиницю площі, фіксованих варіантів ціни (опціонів), закупівельної, договірної, реалізаційної, ринкової вартості тощо.

1.4.27. Технологія вирощування – система заходів вирощування та догляду сільськогосподарських культур, в т.ч. багаторічних насаджень, з метою отримання сільськогосподарської продукції.

1.4.28. Страховий акт - документ, який підтверджує рішення Страховика щодо визнання страхового випадку та регламентує розмір та порядок виплати страхового відшкодування.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у договорі страхування, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, вирощуванні (розведенні), відгодівлі (утриманні) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, бджолосімей та хутрових звірів, вирощуванні, розведенні, вилову (добуванні) риби та інших водних живих ресурсів, іншої тваринницької продукції, а саме:

2.1.1. Посівами (посадками) або урожаем сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень (за винятком врожаю природних сінокосів та пасовищ), зокрема:

- 1) посівами (посадками) сільськогосподарських культур або багаторічними насадженнями у відкритому або закритому ґрунті - в розмірі витрат Страхувальника на посів (насадження) та вирощування сільськогосподарської культури (багаторічних насаджень), та/або
- 2) багаторічними насадженнями - в розмірі вартості цих насаджень, та/або
- 3) урожаем сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень плодоносного віку - в розмірі вартості врожаю.

2.1.2. Сільськогосподарськими тваринами, в тому числі племінними, до яких відносяться:

- 1) велика рогата худоба
- 2) коні;
- 3) свині
- 4) кролі, хутрові звірі

- 5) вівці, кози, віслюки, мули
- 6) птиця
- 7) інші сільськогосподарські тварини, зазначені в Договорі страхування (страуси, сім'ї бджіл у вуликах, риба, домашні тварини тощо).

Договором страхування може бути передбачено обмеження віку сільськогосподарських тварин, на яких поширюється страховий захист.

За особливими умовами, які вказуються в Договорі страхування, може бути застрахована також інша сільськогосподарська продукція, ніж та, що зазначена у пп. 2.1.1 та 2.1.2. цих Правил.

Конкретна сільськогосподарська продукція, яка підлягає страхуванню за конкретним Договором страхування, зазначається у Договорі страхування.

Відповідно до цих Правил застрахованою може бути як уся сільськогосподарська продукція, так і її окрема частина. При страхуванні усієї сільськогосподарської продукції може бути укладений Договір страхування на повну вартість або в певній її частці.

За погодженням Страхувальника зі Страховиком за Договором страхування також можуть бути застраховані додаткові витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, в межах лімітів, зазначених в Договорі страхування.

2.2. Даний вид страхування передбачає обов'язок страховика за встановлену договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, загибеллю (втратою) посівів (посадок), загибеллю (втратою), вимушеним забоєм (знищенням), травматичним пошкодженням або захворюванням сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів, недобором (недоотриманням) тваринницької продукції, продукції бджільництва, загибеллю (недобором, недоотриманням) урожаю внаслідок настання подій, які передбачені договором страхування.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

3.2. Страховий випадок – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась у період його дії і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

3.3. Такими ризиками можуть бути:

3.3.1. При страхуванні сільськогосподарських культур:

Буря - сильний вітер, зафіксований гідрометеорологічною службою, швидкість якого становить від 25 м/с і більше, який може супроводжуватись атмосферними опадами. Значні швидкості вітру під час бурі викликають посилену транспірацію рослин, висихання верхніх шарів ґрунту, механічні пошкодження рослин, у супроводі злив - полягання посівів, що зумовлює значне зниження урожаю сільськогосподарських культур;

Видування - здування верхніх шарів ґрунту разом з посіяним насінням, а іноді і зі сходами рослин, спричинене сильним (понад 10-15 м/сек.) і тривалим вітром Спостерігаються на безструктурних розпилених ґрунтах при сильному вітрі в суху погоду;

Вимерзання - загибель зимуючих культур внаслідок зниження температури повітря або ґрунту нижче критичної для рослин меж протягом 1 доби і більше. Вимерзання спричиняє пошкодження вузлів кущіння, кореневої системи озимих зернових, кореневої шийки багаторічних трав, засихання та загибель плодівих бруньок гілок дерев і кущів, а також загибель надземних та підземних вегетативних органів багаторічних насаджень;

Вимокання - весняна загибель сільськогосподарських культур внаслідок недостатчі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою талої води;

Випадіння рослин - явище, що спостерігаються при різкому і активному наростанні тепла в період відновлення вегетації та одночасно при недостатчі вологи у верхньому шарі ґрунту. При цьому вторинна коренева система не встигає використовувати вологу більш глибоких шарів ґрунту і рослини гинуть. Це явище більш розповсюджене при пізніх веснах;

Випирання - загибель рослин внаслідок розриву кореневої системи, оголення вузлів кущіння озимих культур чи кореневої шийки багаторічних трав в результаті неодноразового розмерзання і замерзання верхнього перезволоженого шару ґрунту;

Випрівання - загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом, коли температура ґрунту на глибині залягання вузла кущіння близька до 0° упродовж 80-100 днів (не обов'язково підряд) та при слабкому промерзанні або талому ґрунті. Відбувається аномальний ріст конусу наростання взимку, ураження грибковими хворобами і, внаслідок цього, загибель рослин ранньої весни;

Вторинні хвороби рослин - масовий розвиток захворювань рослин, що викликаються напівпаразитичними збудниками, що є наслідком первинного механічного пошкодження рослин градом, бурею, зливою, низькою температурою, стоячою водою чи іншими подіями;

Град - вид атмосферних опадів, що являють собою льодяні утворення, які випадають влітку, як правило із зливовим дощем або під час грози, і викликають загибель бо пошкодження сільськогосподарських культур в результаті безпосередньої механічної дії на надземні органи рослини, а також зменшення врожаю сільськогосподарської культури і вторинні захворювання сільськогосподарських культур;

Ґрунтова кірка - сильно ущільнений, сцементований поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в інших є монолітним міцним шаром, який поступово переходить в нижні пухкі шари. Кірка на поверхні ґрунту виникає після сильних дощів (більше 10 мм) при наступному підвищенні денних температур повітря і температури поверхні ґрунту. Товщина кірки може бути від 1-2 мм до 50-80 мм. Ускладнює або заважає появі сходів, диханню рослин;

Епіфітотійний розвиток хвороб рослин - масове розповсюдження хвороб рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як "Епіфітотія";

Еніфітотійне розмноження шкідників рослин - раптове, масове розмноження шкідників рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як "Еніфітотія";

Заморозок - зниження температури нижче 0°C на поверхні ґрунту і рослин, що спостерігається у вегетаційний період при позитивних середньодобових температурах повітря, яке викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок появи в пошкодженій рослині одного або більше симптомів, таких як: внутрішньоклітинні кристали льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель), загибель репродуктивних органів і зневоднення або „висмоктування зерна". На розподіл та інтенсивність заморозків, крім атмосферних процесів, великий вплив мають місцеві умови (форми рельєфу, близькість великих водойм і міст, а також фізичні властивості ґрунту);

Землетрус - коливання земної кори, зумовлене природними геофізичними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні, що робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур і, як наслідок, зниження чи втрату їх врожаю;

Земельний або земельно-водний сель - потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах чи передгір'ях, викликає загибель рослин внаслідок механічного впливу на надземні органи рослин шляхом їх виривання, вимивання та замулювання;

Земельний зсув - зміщення великих мас ґрунту, що викликає пошкодження чи загибель рослин в результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (посівів, насаджень тощо) або зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухомою основою;

Злива (сильна злива) - сильний дощ, при якому за короткий проміжок часу випадає велика кількість опадів. Інтенсивність опадів (тобто кількість опадів за 1 хвилину) під час зливи може змінюватись від 0,009 мм/хв до 0,5 мм/хв і більше, що призводить до пошкодження рослин, викликає полягання, водну ерозію ґрунту, сприяє утворенню ґрунтової кірки;

Зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню - зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусу, зсуву тощо), що унеможливує проведення зрошення і призводить до зниження врожаю або повної загибелі рослин (посівів) внаслідок нестачі вологи;

Лавина - сніговий обвал, що викликає пошкодження чи загибель урожаю, посівів у прояві механічного пошкодження надземної частини рослин, що робить неможливим подальше виконання технологічних операцій щодо вирощування сільгоспкультури;

Льодова кірка - шар льоду, що утворюється внаслідок чергування відлиг та морозів на поверхні ґрунту (притерта льодова кірка) чи на поверхні снігового покриву (висяча льодова кірка). Загибель рослин від задухи відбувається при тривалому перебуванні під льодяною кіркою (протягом 30-40 днів та більше) внаслідок порушення газообміну - підвищення концентрації вуглекислого газу, нестачі кисню. Пошкодження рослин від льодяної кірки відбуваються і внаслідок прямої механічної дії - розриву коренів, вузлів кущіння;

Ожеледь - шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин;

Паводок (повінь, поводь, високі рівні води) - надлишок вологи (рясні опади або інтенсивне танення снігу), що викликає застоювання води на полях і, як наслідок, загибель рослин в результаті порушення газообміну, що також призводить до втрати або повної загибелі врожаю внаслідок неможливості проведення збиральних робіт. Фітопатогенний вплив

надлишкової вологості на рослини полягає у тому, що на тих ділянках, де довгий час зберігається волога, починають виникати захворювання, такі як кореневі та стеблові гнилі тощо, що призводять до значного зниження врожайності;

Пилові бурі - перенесення великої кількості пилу внаслідок сильного вітру, що призводить до руйнування поверхневого шару ґрунту, не закріпленого рослинністю. Сильна пилова /піщана/ буря - при швидкості вітру 15 м/с і більше протягом 12 годин і більше. Пилові бурі завдають значних пошкоджень посівам - оголюють кореневу систему рослин, заносять посіви шаром ґрунту або піску, виносять з полів продуктивні шари ґрунту тощо;

Пожежа (вогонь) - неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням сільськогосподарської продукції в результаті дії вогню (в тому числі викликаного ударом блискавки, аварією електромережі, вибухом, самозайманням, тощо), що здатний самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його розведення і підтримання, а також пошкодження або знищення застрахованих об'єктів продуктами горіння і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі;

Посуха (засуха) - загибель рослин внаслідок комплексу гідрометеорологічних умов, що створюють невідповідність між потребою рослин у воді та надходженням її з ґрунту, або загибель та пошкодження рослин внаслідок тривалого дефіциту опадів при підвищеному температурному режимі у теплий період року, внаслідок чого вичерпуються запаси

вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації. Складаються несприятливі умови для вегетації рослин, врожай сільськогосподарських культур різко знижується або гине. При цьому розрізняють атмосферну або повітряну посуху, коли опадів випадає недостатньо, утримуються високі температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30%), та ґрунтову посуху, коли відбувається висушування ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин. Критерії посухи - зниження відносної вологості повітря вдень до 30 відсотків і менше протягом 10 днів і більше, зниження запасів продуктивної вологи орного шару ґрунту до 10 мм і менше у період сівби озимини і ярини; зниження запасів продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту до 30 відсотків і менше НПВ (найменшої польової вологоємкості) в інший період вегетації;

Протиправні дії третіх осіб - дії будь-яких третіх осіб, які не беруть участі у страхуванні, направлені проти сільськогосподарських культур та споруд закритого ґрунту Страхувальника, а саме: хуліганство, грабіж, розбій, підпал, таємне викрадення сільськогосподарських культур з поля у період вегетації, пошкодження посівів третіми особами, а також зруйнування, пошкодження чи викрадення покриттів і несучих конструкцій теплиць, парників, оранжерей, що викликає пошкодження або знищення посівів або насаджень сільськогосподарських культур, які вирощуються в закритому ґрунті, якщо у даному випадку проти осіб порушено кримінальне провадження, та інші дії третіх осіб щодо рослинницьких насаджень Страхувальника, зазначені в Договорі страхування;

Сильний вітер - рух повітря з максимальною швидкістю 25 м/с, у високогір'ї Карпат і гірському районі Криму - 40 м/с і більше, викликаний нерівномірним розподілом атмосферного тиску і спрямований із зони високого тиску до зони низького. Значні швидкості вітру викликають посилену транспірацію рослин, висихання верхніх шарів ґрунту, механічні пошкодження рослин, у супроводі злив - полягання посівів, що зумовлює значне зниження урожаю сільськогосподарських культур;

Смерч - сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині. Швидкість вітру в смерчі досягає 50-100 м/с і може викликати катастрофічні руйнування, іноді з людським жертвами. Для території України явище рідкісне. Спостерігається, як правило, в теплу пору року, має локальний характер;

Суховій - вітер зі швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30 % і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциту вологості повітря 15 мілібарів і більше, що спричиняє зневоднення рослин і порушення в них фізіологічних процесів;

Тривалі (затяжні) дощі - інтенсивні атмосферні опади, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох діб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше. Спричиняють перезволоження ґрунту, „стікання" зерна, розповсюдження грибкових захворювань на посівах, а також перешкоджають своєчасному проведенню збиральних робіт;

Удар блискавки - спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає заpalення, пошкодження або повне знищення сільськогосподарської продукції;

Ураган - сильний вітер руйнівної сили та значної тривалості, який викликає катастрофічні руйнування. Швидкість вітру в урагані більше 32 м/с;

Шквал - різке короточасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с.

Інші ризики, що зазначені в Договорі страхування, не суперечать цим Правилам та чинному законодавству України.

3.3.2. При страхуванні тварин:

Аварійні випадки - значні пошкодження або збій в роботі систем тепло-, газо-, водопостачання або водовідведення, каналізації, опалення, кондиціонування, пожежогасіння (в тому числі в разі їх помилкового спрацювання), електричних мереж в межах споруди; пошкодження або вихід з ладу обладнання, устаткування, машин і механізмів, призначених для забезпечення і підтримання життєдіяльності тварин, та інші випадки, вказані в Договорі страхування, що призвели до загибелі, падежу або вимушеного забою сільськогосподарських тварин;

Вибух - швидкий одночасний викид енергії, внаслідок чого відбувається знищення або пошкодження застрахованих тварин;

Вимушений забій за розпорядженням державної ветеринарної служби, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією - вимушений забій застрахованих сільськогосподарських тварин та (або) птиці за розпорядженням державної ветеринарної І служби, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією;

Нещасний випадок - раптова, випадкова, короткочасна, непередбачувана та не залежна від волі Страхувальника подія, що фактично відбулась у строк та у місці дії Договору страхування і внаслідок якої настали розлад здоров'я, загибель або падіж застрахованих сільськогосподарських тварин;

Патологічні пологи - будь-які порушення родової діяльності застрахованої | сільськогосподарської тварини;

Пожежа - виникнення вогню, здатного самостійно розповсюджуватися зовні місць, спеціально призначених для його розведення та підтримки. При цьому підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок заходів для гасіння пожежі і для запобігання її розповсюдження.

Протиправні дії третіх осіб - одна або кілька з зазначених дій третіх осіб, які не є Сторонами Договору страхування, щодо застрахованих сільськогосподарських тварин: крадіжка, грабіж, хуліганство, розбій, підпал та інше умисне знищення або пошкодження застрахованих тварин (акти вандалізму, підриг тощо). При цьому:

Крадіжка - таємне викрадення застрахованих тварин з території страхування шляхом І проникнення в закриті приміщення з використанням відмичок, підроблених ключів, інших ; інструментів або технічних засобів, а також зі зламом конструктивних елементів будівель і приміщень;

Грабіж - відкрите викрадення застрахованих тварин з території страхування;

Хуліганство - грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до і суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом;

Розбій - напад з метою заволодіння застрахованими тваринами та (або) птицею, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'ям особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

Підпал - свідоме викликання пожежі шляхом застосування джерела вогню до певних об'єктів;

Стихійне лихо - екстремальне природне явище катастрофічного характеру, підтвержене висновком Гідрометцентру або іншого уповноваженого органу, а саме: удар пискавки, землетрус, сіль, повінь, обвал, просідання ґрунту, зсув, буря, ураган, шторм, злива, рад, снігопад та інші незвичайні для даної місцевості стихійні явища, передбачені Договором страхування.

Хвороби :

- **Інфекційні** (розлад здоров'я тварин, що виникають внаслідок зараження живими будниками (вірусами, патогенними білками-пріонами, бактеріями, рикетсіями, найпростішими рибами, мікоплазмами, іншими патогенними мікробами) і передаються від інфікованих тварин здоровим);

- **Інвазійні** (хвороби, збудниками яких є тваринні організми, такі як найпростіші, гельмінти та інші паразити);

- **Неінфекційні.**

Інші ризики, що зазначені в Договорі страхування, не суперечать цим Правилам та чинному законодавству України.

3.4. Договір страхування може бути укладено на випадок настання всіх з перелічених у п.п. 3.3.1. - 3.3.2. цих Правил страхових ризиків (актуальних для відповідного виду сільськогосподарської продукції) або лише окремих з них.

3.5. Страховим ризиком відповідно до цих Правил є ризик понесення фінансових збитків Страхувальником при здійсненні ним господарської діяльності, пов'язаної з володінням, користуванням та розпорядженням сільськогосподарської продукцією. Страховим випадком за Договором страхування є настання події за одним або кількома страховими ризиками, передбаченими Договором страхування, що призвели до повної або часткової загибелі та/або пошкодження посівів; пошкодження та/або загибелі насаджень; неотримання або недоотримання врожаю, викрадення, загибелі, падежу або вимушеного забою застрахованих сільськогосподарських тварин, або захворювання в результаті подій (страхових ризиків), передбачених в пп. 3.3.1. - 3.3.2. цих Правил.

3.6. За згодою Сторін у Договорі страхування можуть бути передбачені також інші страхові випадки, які не виключені цими Правилами та зазначені в Договорі страхування, які не суперечать цим Правилам та чинному законодавству.

3.7. Додатково, якщо це передбачено Договором страхування, страховий захист може поширюватись щодо відшкодування:

3.7.1. Витрат на запобігання або зменшення збитків, завданих в результаті страхового випадку (запобігання поширення пожежі, рятування тварин тощо).

3.7.2. Витрат на лікування сільськогосподарських тварин у зв'язку з захворюванням чи травмою

3.7.3. Інших додаткових витрат, пов'язаних зі страховим випадком, і зазначених в Договорі страхування.

3.8. Виключення із страхових випадків і обмеження страхування.

3.8.1. Загальні положення.

3.8.1.1 Не підлягають відшкодуванню Страховиком за цими Правилами непрямі збитки (упущена вигода), моральна шкода, збитки, завдані третім особам, внаслідок споживання (використання) проданої чи іншим шляхом переданої застрахованої сільськогосподарської продукції.

3.8.1.2 Не відшкодовуються ризики, що виникли до початку дії Договору страхування, але були виявлені тільки після укладання Договору страхування.

3.8.1.3. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення страхових випадків, ніж ті, що зазначені у цих Правилах.

3.8.2 Виключення зі страхових випадків при страхуванні сільськогосподарських культур (продукції рослинництва).

3.8.2.1. Якщо інше не передбачено умовами Договору добровільного страхування сільськогосподарських культур (продукції рослинництва), не підлягають страхуванню:

- 1) сільськогосподарські культури, що висіваються на зелене добриво, зелений корм;
- 2) трави природних сінокосів та пасовищ;
- 3) сіяні підпокривні і безпокривні багаторічні трави;
- 4) врожай підпокривних та безпокривних багаторічних трав;
- 5) сільськогосподарські культури, які висівались Страхувальником три останні роки підряд, але жодного року від них не отримано врожаю;
- 6) сорти та гібриди сільськогосподарських культур, які не районовані в регіоні місця страхування у відповідному порядку;
- 7) посіви, багаторічні насадження, які не знаходяться в зоні офіційного землевпорядкування, як сільськогосподарські угіддя;

8) багаторічні насадження, по яким Страхувальник протягом трьох років, що передували страхуванню, не одержував врожай або густина їх менше 70 відсотків необхідної кількості дерев (кущів) на 1 гектар, що підлягають списанню з балансу у зв'язку з плановою реконструкцією і викорчовуванням, природним відмиранням, псуванням та інше, вражені хворобами, шкідниками рослин;

9) посіви (посадки) сільськогосподарських культур, що знаходяться в зоні, якій загрожують обвали, зсуви, повені та інші стихійні явища, - з моменту оголошення у встановленому порядку про таку загрозу відповідними органами нагляду, у віданні яких знаходяться такі дії;

10) сільськогосподарські культури суцільного способу посіву, які засіяні на полях (ділянках) з ухилом більше 70 від нульового рівня, а просапні культури - з ухилом більше ніж 30;

11) сільськогосподарські культури, які на момент укладання Договору страхування мають явні ознаки ураження хворобами і шкідниками та порушення нормальної вегетації.

3.8.2.2. Сільськогосподарські культури, перераховані в п.п. 3.8.2.1. цих Правил, можуть бути застрахованими тільки в тому випадку, якщо це прямо зазначено в Договорі страхування, з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування вказаних культур.

3.8.2.3. Якщо умовами Договору страхування не передбачено інше, Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні Страхувальнику (Вигодонабувачу) при страхуванні сільськогосподарських культур (продукції рослинництва) у разі:

1) страхових випадків, які трапились у таку пору року, коли за агротехнічними умовами для даної місцевості і року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним;

2) прямої або побічної дії ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаної з будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються;

3) різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, знярядь війни, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень і страйків, арешту або знищення врожаю сільськогосподарських культур, посівів і багаторічних насаджень на вимогу військової чи цивільної влади, прямих або побічних наслідків терористичних актів, включаючи пошкодження або знищення майна від пожежі або вибуху, прямо чи побічно з цим пов'язаних;

4) навмисних дій або необережності, недбалості Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників, штатного персоналу Страхувальника - юридичної особи, членів родини Страхувальника - фізичної особи або інших осіб, що спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, а також третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання щодо збереження застрахованого майна;

5) крадіжки або розкрадання майна під час (або безпосередньо) після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було здійснено заходів для забезпечення збереження майна яке залишилося після страхового випадку;

6) зникнення майна безвісти;

7) виникнення будь-якої відповідальності перед третіми особами;

8) проведення Страхувальником робіт із заорення пошкоджених посівів, пересівання або допуску випасу худоби до огляду таких площ Страховиком (представником Страховика) та складання Сторонами відповідного акту огляду;

9) техногенних аварій, хімічного або будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посіву сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю;

10) невиконання (або часткового виконання) Страхувальником рекомендацій Страховика або уповноваженої Страховиком особи, правил та приписів органів пожежного нагляду та інших компетентних органів у встановлені строки;

11) порушення Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування, збирання та зберігання врожаю сільськогосподарських культур;

12) хвороби рослин, якщо запобіжні заходи щодо розвитку та поширення не здійснювалися або здійснювалися не в повній мірі і таке явище не визнане «Епіфітотією»;

13) вторинних хвороб рослин, якщо вони не спричинені застрахованими за цим Договором страхування ризиками;

14) ушкодження врожаю, посівів шкідниками рослин за умови, якщо дії та заходи боротьби з ними не проводилися або проводилися не в повній мірі.

3.8.2.4. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, при страхуванні багаторічних насаджень відмирання (ломка) окремих гілок, паростків багаторічних насаджень не розглядається як страховий випадок. Повна загибель внаслідок настання страхових ризиків визнається тільки тоді, коли в дерев або кущів відмирають підземна і наземна частини, коли крона (лоза), або коренева система пошкоджені настільки, що насадження підлягає викорчуванню, і коли ушкоджена надземна частина зрізується.

3.8.2.5. Умовами Договору страхування Сторони можуть зменшити перелік виключень із страхових випадків та обмежень страхування, або передбачити інші виключення і обмеження страхування залежно від специфіки предмету Договору страхування, якщо вони не суперечать Закону.

3.8.3. Виключення із страхових випадків при страхуванні сільськогосподарських тварин (продукції тваринництва).

3.8.3.1. Якщо інше не передбачено Договором добровільного страхування, не підлягають страхуванню тварини, які:

1) до укладання Договору страхування вважалися хворими та/або у яких лабораторними дослідженнями встановлена позитивна реакція на певну інфекційну хворобу;

2) перебувають у місцевості, де оголошений карантин, якщо такий має безпосереднє відношення до цих тварин;

3) утримуються до не відповідних зооветеринарних вимог;

4) утримуються у спорудах, що знаходяться в зоні підвищеного ризику, якій загрожує повінь, зсув, обвал чи інші ризики - з моменту оголошення, в установленому законодавством України порядку, про таку загрозу;

5) перебувають в стані дородового чи післяродового залежування;

6) не досягли або перевищують вікову межу, обумовлену цими Правилами;

7) не пройшли необхідну реєстрацію в органах зооветеринарного нагляду (не мають зооветеринарного свідоцтва);

8) не пройшли необхідні щеплення (що підтверджується ветеринарною довідкою встановленого зразка).

3.8.3.2. Не відшкодовуються збитки, завдані Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі:

1) планового забою тварин, а також із господарських міркувань (старість, пониження продуктивності, в цілях реалізації м'яса);

2) загибелі або вимушеного забою тварин через вимкнення систем опалення, вентиляції (з причин, не пов'язаних з вимкненням електроенергії в зв'язку з настанням страхового ризику) або іншого обладнання, вимкнення електроенергії;

3) втрати здатності тварин до запліднення, як результат хвороби або нещасного випадку (якщо інше не передбачено Договором страхування);

4) хвороб та травм тварин, що були відомі Страхувальнику до моменту укладення Договору страхування;

5) використання тварин Страхувальником (Вигодонабувачем) не за призначенням або використанням за призначенням, не вказаним в Договорі страхування;

6) загибелі тварини від виснаження (кахексія);

7) зникнення тварин природним шляхом (заблукали, втекли з місця утримання тощо);

8) грубої необережності Страхувальника (Вигодонабувача), його працівників, представників або членів його сім'ї, що призвела до загибелі тварин;

9) будь-яких військових дій, вторгнення військ, повстання, громадських заворушень та страйків, терористичних актів, конфіскації, примусового вилучення, ревізії чи іншого вилучення, накладеного правоохоронними або іншими уповноваженими на це органами;

10) впливу радіоактивного чи іншого іонізуючого випромінювання;

11) безгосподарності Страхувальника та недотримання ним основних ветеринарно-зоотехнічних правил утримання тварин, в тому числі не проведення або несвоєчасне проведення (профілактичних та протиепізоотичних) заходів, передбачених ветеринарним планом господарства, невиконання рекомендацій та розпоряджень спеціалістів ветеринарної медицини;

12) порушення Страхувальником годівлі, використання неякісних кормів або через недокорм тварин;

13) падежу, знищення (евтаназії), вимушеного забою або прирізки тварин внаслідок дії подій, не пов'язаних із страховим випадком;

14) падежу або вимушеного забою в результаті захворювання (певних хвороб) тварин протягом зазначеного в Договорі страхування строку з початку дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

3.8.3.3. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування якщо страховий випадок стався внаслідок:

- 1) нападу іншої тварини, яка також є власністю Страхувальника (Вигодонабувача);
- 2) глистяної інвазії;
- 3) пологів, якщо спеціаліста ветеринарної служби було викликано пізніше двох годин від початку пологової діяльності;
- 4) харчового отруєння;
- 5) алергічних реакцій на введення лікарських засобів або побічної, негативної дії лікарських засобів;
- 6) вакцинації.

3.8.3.4. Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо страховий випадок стався внаслідок:

- 1) нападу іншої тварини, яка також є власністю Страхувальника (Вигодонабувача);
- 2) глистяної інвазії;
- 3) пологів, якщо спеціаліста ветеринарної служби було викликано пізніше двох годин від очатку пологової діяльності;
- 4) харчового отруєння;
- 5) алергічних реакцій на введення лікарських засобів або побічної, негативної дії лікарських засобів;
- 6) вакцинації.

3.8.3.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, не підлягають страховому відшкодуванню витрати Страхувальника, пов'язані з щепленням та іншими заходами з мунізації тварин, які проводяться за вимогою служби ветеринарної медицини.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РАЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

4.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

4.2. Страхова сума встановлюється за домовленістю між Страховиком і Страхувальником під час укладання Договору страхування або внесення змін до Договору страхування.

4.3. В Договорі страхування за згодою Сторін може бути встановлений ліміт відповідальності:

- 4.3.1. На окремі види сільськогосподарської продукції
- 4.3.1. На окремі види страхових ризиків
- 4.3.2. По кожному страховому випадку
- 4.3.3. По кожному застрахованому полю (ділянці) тощо.
- 4.4. Визначення розмірів страхової суми при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур.
- 4.4.1. Страхова сума встановлюється:
- 1) при страхуванні врожаю - на підставі страхової вартості сільськогосподарської продукції і рівня страхового покриття або за згодою Сторін Договору страхування;
 - 2) при страхуванні насаджень - в межах їх страхової вартості за або за згодою Сторін страхування;
 - 3) при страхуванні посівів - в межах витрат на посів та вирощування культури або за згодою Сторін страхування.
- 4.4.2. Страхова сума може становити певну частку (відсоток) вартості застрахованого предмету Договору страхування. При цьому кожний окремий предмет Договору страхування вважається застрахованим на таку частку (вартість).
- 4.4.3. Вартість врожаю визначається окремо для кожної культури, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.5. Визначення розмірів страхової суми при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин.
- 4.5.1. Страхова сума встановлюється в межах вартості сільськогосподарських тварин за цінами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.5.2. Страхова сума може визначатися на підставі документів, що підтверджують вартість сільськогосподарських тварин, або за домовленістю Сторін.
- 4.5.3. Страхова сума не повинна перевищувати дійсну (ринкову) вартість тварин, що склалася в регіоні страхування.
- 4.6. Вартість сільськогосподарських тварин визначається за групами тварин або на одну тварину окремо.
- 4.7. Якщо це передбачено Договором страхування, до відповідальності Страховика додатково можуть включатися витрати Страхувальника, пов'язані з вимушеним забоєм (евтаназією) сільськогосподарських тварин, а саме доставка тварини для вимушеного забою (евтаназії) на приймальний пункт (ветеринарний заклад), плата за розтин її трупа тощо.

5. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

5.1. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування, який обчислюється Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

Розміри страхових тарифів визначаються в залежності від індивідуального ризику, строку дії Договору та інших суттєвих факторів, а також на підставі тарифів, наведених у Додатку №1 до цих Правил. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою сторін.

5.2. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно договору страхування.

5.3. Сплата страхового платежу може здійснюватися готівкою або безготівковим розрахунком. Страховий платіж (при сплаті платежу частинами - перший та наступні внески) сплачується Страхувальником в строки, обумовлені в Договорі страхування. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

5.4. Страхувальник втрачає право на розстрочку сплати страхового платежу, якщо до сплати чергового страхового платежу Страхувальник заявив про настання страхового випадку, якщо інше не обумовлено Договором страхування. У цьому випадку Страховик має право зажадати від Страхувальника достроково сплатити несплачену частину страхового платежу або утримати несплачену частину платежу із суми страхового відшкодування.

5.5. Якщо при внесенні страхового платежу частинами, на час настання страхового випадку:

5.5.1. Страховий платіж сплачено не в повному обсязі, але строк сплати наступної частини страхового платежу не наступив, Страховик має право пропорційно зменшити виплату;

5.5.2. Страховий платіж сплачено не в повному обсязі і при цьому існує заборгованість зі сплати страхового платежу за відповідний період, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або достроково припинити Договір страхування згідно його умов.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування укладається за згодою Страхувальника і Страховика і як правило на один рік, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

6.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першої частини страхового платежу (або в залежності від обумовленого Договором страхування порядку сплати страхового платежу).

Днем сплати страхового платежу вважається:

- при безготівковому розрахунку – день надходження грошових коштів на рахунок Страховика;

- при готівковому розрахунку – день, наступний за днем сплати готівкою в касу Страховика.

6.3. Строк страхування - період часу, протягом якого може відбутися страховий випадок, з настанням якого у Страховика виникає обов'язок здійснити виплату страхового відшкодування в межах страхової суми.

6.4. Строк дії Договору страхування.

6.4.1. Строк дії Договору страхування на умовах цих Правил визначається у Договорі страхування.

6.4.2. Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин доби, зазначеної в Договорі страхування як день закінчення його дії.

6.4.3. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур на основі індексу врожайності закінчується о 24 годині 00 хвилин доби, зазначеної в Договорі страхування як дата завершення збору врожаю застрахованої сільськогосподарської культури, встановленого агротехнічними вимогами для даної зони (регіону), якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.5. Місце дії Договору страхування.

6.5.1. Договір страхування діє на території України, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.5.2. Договір страхування діє по відношенню до посівів врожаю тільки за умови їх перебування на території, зазначеній у Договорі страхування, якщо інше ним не передбачено.

6.2.3. Під місцем дії Договору страхування відносно сільськогосподарської продукції (культур) розуміється застрахована площа - поле (ділянка), що має територіальні ознаки відповідно до фіксованих координат за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до чинних документів на користування землею, на якій вирощується сільськогосподарська культура: карт-схем полів (ділянок) та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру.

6.2.4. Сільськогосподарські тварини за цими Правилами вважаються застрахованими тільки на тій території, яка вказана у Договорі страхування. Якщо застраховані тварини вилучаються з визначеної в Договорі страхування території страхування без попереднього узгодження зі Страховиком, страхування (страховий захист) щодо цих тварин припиняється.

6.2.5. Договором страхування може передбачатися страхування тварин під час їх перевезення як по території України, так і за межі України, на виставки, змагання тощо. При цьому відповідальність Страховика настає з моменту, коли застрахована тварина знаходиться на певній відстані від місця постійного перебування, яке зазначається у Договорі страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ФРАНШИЗА. РІВЕНЬ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

7.1. Загальні положення.

7.1.1. Договір добровільного страхування сільськогосподарської продукції укладається між Страхувальником та Страховиком у двох примірниках державною мовою (по одній для кожної із Сторін Договору страхування), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, а також на підставі заяви Страхувальника, встановленої Страховиком форми, та інших додаткових документів до заяви, якщо такі передбачені вимогою для надання від Страхувальника Страховиком.

7.1.2. У випадку втрати Страхувальником оригінального примірника Договору страхування йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений оригінал Договору страхування вважається недійсним і страхове відшкодування за ним не здійснюється.

7.1.3. Заява на страхування заповнюється власноручно керівником Страхувальника або його уповноваженим представником. На прохання Страхувальника з його слів заява може бути заповнена представником Страховика. Усі пункти заяви на страхування повинні бути заповнені розбірливим почерком, що не припускає подвійного тлумачення. Заповнена заява підписується керівником Страхувальника або його представником.

7.1.4. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника додаткову інформацію, яка стає невід'ємною частиною Договору страхування з моменту початку його дії:

- 1) довідку про фінансовий стан Страхувальника;
- 2) матеріали аудиторських та інших перевірок (у тому числі аудиторський висновок);
- 3) документи, які підтверджують вартість предмету Договору добровільного страхування сільськогосподарської продукції;
- 4) довідку або висновки відповідних органів або спеціалістів та інші документи, необхідні для оцінки Страховиком страхового ризику;
- 5) інші дані та документи, які Страховик вважає необхідними для оцінки ступеня ризику, ідентифікації та вартості предмету Договору страхування.

7.1.5. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, поданих для укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарської продукції.

7.1.6. Договір страхування укладається у письмовій формі. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.1.7. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення імовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків від його настання (страхового ризику), якщо ці обставини не відомі та/або не можуть бути відомі Страховику. Істотними визнаються обставини, зазначені Страховиком у Договорі страхування та/або в заяві Страхувальника на страхування.

7.1.8. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний обов'язково повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування щодо предмету Договору страхування.

7.1.9. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну зі Сторін укласти Договір добровільного страхування сільськогосподарської продукції. Страховик залишає за собою право відмовитися від укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарської продукції.

7.1.10. При укладанні Договору добровільного страхування сільськогосподарської продукції за згодою Сторін може бути встановлена умовна, безумовна або часова франшиза чи рівень страхового покриття.

7.1.11. Вид франшизи та її розмір визначає Страховик. Франшиза за Договором добровільного страхування сільськогосподарської продукції може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

7.1.12. При встановленні умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу.

7.1.13. Якщо збиток перевищує умовну франшизу - відповідальність Страховика визначається розміром збитку.

7.1.14. У разі безумовної франшизи відповідальність Страховика визначається розміром збитку за вирахуванням франшизи.

7.1.15. Рівень страхового покриття може встановлюватись до показника страхової вартості (суми витрат на одиницю площі) або середньої врожайності сільськогосподарської культури чи показника страхової вартості сільськогосподарської тварини.

7.1.16. Договором добровільного страхування сільськогосподарської продукції можуть бути передбачені інші умови страхування, які відповідають цим Правилам та Закону.

7.1.17. За вимогою Страхувальника Страховик має прийняти рішення про коригування умов Договору страхування (внесення змін та / або доповнень), якщо в період його дії відбувається зміна ступеня ризику або обсягу страхової відповідальності, при умові доведення доцільності та обґрунтованості даного коригування Страхувальником, або відмовити в коригуванні, якщо вимога Страхувальника є необґрунтованою і недоцільною.

7.2. Особливості укладання договору добровільного страхування сільськогосподарських культур на основі індексу врожайності / погоди.

7.2.1. Договір страхування укладається, якщо інше ним не передбачено:

1) озимих культур - після появи сходів восени (фаза кущіння або розетки), але не пізніше 01 грудня року укладання Договору страхування та / або відновлення вегетації рослин на весні;

2) ярих зернових та зернобобових, кукурудзи, технічних, кормових культур, картоплі та інших - після появи сходів на весні; насаджень - після їхнього приживання.

7.2.2. Договір страхування може бути укладений на окрему культуру або кілька культур з відшкодуванням за кожну культуру.

7.2.3. При вибіркового страхуванні врожаю окремих сільськогосподарських культур Страхувальник не має права на одержання страхового відшкодування за збитки, що завдані врожаю інших сільськогосподарських культур, які за Договором страхування захистом не забезпечені.

7.2.4. Після отримання Страховиком письмової заяви від Страхувальника на страхування врожаю сільськогосподарських культур, Сторони проводять огляд посівів культури (групи культур) і складають відповідний акт огляду, в якому визначаються стан посівів, розвиток рослин, дотримання Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування визначеної культури та інша актуальна інформація.

Відповідальність Страховика за укладеним Договором страхування настає лише після складання відповідного акту огляду, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3. Особливості укладання договору добровільного мультиризикового страхування посівів або врожаю сільськогосподарських культур.

7.3.1. До заяви на страхування Страхувальником на вимогу Страховика надаються:

- 1) довідка із Державного комітету статистики України про врожайність відповідної культури за останні 5 років, зокрема вибірка, згідно форми 29 сг, звіт про збір урожаю сільськогосподарських культур зі всіх площ – полів (ділянок) земель або довідка про врожайність, затверджена належним чином;
- 2) карта-схема землекористування;
- 3) технологічна карта вирощування сільськогосподарської культури (насаджень);
- 4) дані, що характеризують сортову, посівну та врожайну якість насіння;
- 5) дані по сівозміні (схема сівозміни) на землях даного господарства;
- б) розрахунок загальних витрат на одиницю посівної площі сільськогосподарської культури;
- 7) інформацію про страхові випадки у минулому.

7.3.2. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур, або посівів сільськогосподарських культур може бути укладений на окрему культуру або кілька культур з відшкодуванням за кожну культуру.

7.3.3. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур укладається на всю або частину площі посіву сільськогосподарських культур. Страхування врожаю багаторічних культур проводиться на всій, або частині площі даної культури, за винятком площі на випас; багаторічних насаджень - на всій площі насаджень, або на площі окремих їх груп, але при умові страхування всіх насаджень даної групи.

7.3.4. Договір страхування посівів або врожаю сільськогосподарських культур укладається на строк, що визначається в Договорі страхування за згодою Сторін, але не пізніше початку сівби, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3.5. Договір страхування багаторічних насаджень укладається до вступу їх в зиму (припинення вегетації), якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3.6. Культури, які вирощуються у закритому ґрунті, приймаються на страхування не пізніше початку виробничого циклу (посіву, висадки), якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3.7. Договір страхування укладається, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

- 1) із страхування озимих культур – після появи сходів восени, відновлення вегетації на весні;
- 2) при страхуванні багаторічних насаджень – до входження їх у зиму (припинення вегетації);
- 3) при страхуванні багаторічних сіяних трав посіву минулих років – перед входом їх у зиму, але не пізніше 01 грудня року укладання Договору страхування;
- 4) із страхування ярих зернових – після появи сходів на весні;
- 5) висаджених (посадок насаджень) – після їхнього приживання.

7.3.8. При укладанні Договорів страхування посівів або врожаю сільськогосподарських культур та насаджень до Договору страхування прикладається карта полів або насаджень з обов'язковим оглядом предмету Договору страхування, що приймається на страхування, за участю необхідних спеціалістів (агронома, ін.) та інші документи, передбачені Договором страхування.

7.4. Особливості укладення договору добровільного страхування сільськогосподарських тварин.

7.4.1. Перед укладанням Договору страхування, сільськогосподарські тварини, що приймаються на страхування, мають бути обов'язково оглянуті Страховиком (представником Страховика) та/або незалежним експертом, якщо інше не передбачено Договором страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право вимагати у Страхувальника документи, які йому необхідні для оцінки страхового ризику (зокрема, баланс, висновок-довідку ветеринарного лікаря або служби ветеринарної медицини про стан здоров'я тварин, інформацію про проведені щеплення і профілактичні заходи щодо захворювань тварин, інформацію про умови утримання тварин, збитки за попередні роки тощо).

7.4.2. При укладанні Договору добровільного страхування сільськогосподарських тварин Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:

1) всі необхідні дані про тварини (на основі бухгалтерських документів) - якщо Страхувальник юридична особа; опис тварин (вид, ім'я (кличку), масть, вік тощо) - якщо Страхувальник фізична особа;

2) всю інформацію про відому йому небезпеку, яка може призвести до настання страхового випадку;

3) інформацію про страхові випадки у минулому, що призвели до пошкодження тварин.

7.4.3. Страховик має право вимагати у Страхувальника документи, що підтверджують право власності на тварину (за наявності) та вартість сільськогосподарських тварин, паспорт великої рогатої худоби та ветеринарну карту до паспорта – при страхуванні цього виду тварин, а також копію паспорту та копію довідки про присвоєння індивідуального податкового номеру Страхувальника тощо, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

7.4.4. При страхуванні елітних (племінних) продуктивних тварин Страхувальник зобов'язаний пред'явити «Оціночний сертифікат», або інший документ, який підтверджує вартість застрахованої тварини.

7.4.5. При страхуванні сільськогосподарських тварин на страхування приймається все поголів'я тварин окремого виду (якщо інше не передбачено умовами Договору страхування), яке належить на праві власності або на інших законних підставах Страхувальнику (Вигодонабувачу).

8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

8.1.1. Закінчення строку дії Договору страхування;

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником або Вигодонабувачем у повному обсязі;

8.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

8.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи-підприємця, чи втрати ним повної дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

8.1.7. При страхуванні сільськогосподарських культур:

1) завершення робіт по збиранню врожаю сільськогосподарських культур, коли за агротехнічними умовами даної місцевості і даного року урожай культури повинен бути вже зібраним, якщо це передбачено Договором страхування;

2) виявлення в результаті спільного первинного огляду посівів під час строку дії Договору страхування відсутності чи недостатньої кількості сходів, недосягнення рослинами відповідної фази розвитку, при цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у відношенні полів (ділянок), на яких спостерігаються несприятливі сходи чи їхня відсутність, - якщо це передбачено Договором страхування;

8.1.8. В інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

8.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено Договором страхування.

8.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона

зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

8.5. У разі дострокового припинення Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Цим Договором страхування.

8.6. Повернення платежів здійснюється протягом 7 (семи) робочих днів після припинення дії Договору страхування, якщо інший строк не обумовлений Договором страхування за згодою Сторін.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. Отримати суму страхового відшкодування при настанні страхового випадку на умовах Договору страхування;

9.1.2. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення;

9.1.3. Отримати дублікат Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) у разі втрати його оригіналу протягом строку дії Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва), для чого потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видання дублікату. Після цього втрачений примірник вважається недійсним і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не здійснюються;

9.1.4. При укладанні Договору страхування призначати Вигодонабувача, який може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

9.1.5. Подати заяву на внесення змін до умов Договору страхування у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, або при збільшенні вартості/ціни предмету страхування;

9.1.6. Оскаржити в судовому порядку відмову Страховика у здійсненні страхового відшкодування.

9.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Правилам.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. Своєчасно вносити страхові платежі згідно умов Договору страхування;

9.3.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

9.3.3. При укладанні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмету Договору страхування;

9.3.4. Надавати Страховику (представнику Страховика) можливість проведення

огляду предмету страхування до укладання Договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку;

9.3.5. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.3.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування;

9.3.7. Письмово повідомити Страховика про свою реорганізацію (для переукладання Договору страхування) або ліквідацію як юридичної особи (для дострокового припинення договору страхування);

9.3.8. При настанні страхового випадку діяти відповідно до розділу 10 цих Правил;

9.3.9. Дотримуватися технології вирощування культур, стосовно яких укладений Договір страхування, збирання їх врожаю, зооветеринарних вимог утримання тварин, правил і норм техніки безпеки, пожежної безпеки, вимог відповідних державних органів нагляду;

9.3.10. Зберігати до прибуття Страховика (представника Страховика) пошкоджену і вцілілу сільськогосподарську продукцію в тому вигляді, який вона має після настання страхового випадку;

9.3.11. Вжити всіх можливих заходів та виконати всі необхідні формальності для забезпечення реалізації Страховиком права регресу до особи, винної в настанні страхового випадку, в тому числі передати Страховику всі наявні в нього документи, що підтверджують вину особи у завданні збитку.

9.4. У разі страхування сільськогосподарських культур Страхувальник додатково зобов'язаний:

9.4.1. Подати Страховику необхідну інформацію про середню врожайність у господарстві або районі (області), ціну за 1 (один) центнер продукції та застраховану площу, які зазначені у Договорі страхування, перелік виконаних робіт, які передбачені технологією вирощуванню культур, що приймаються на страхування;

9.4.2. У строк, зазначений у Договорі страхування, повідомити Страховика про дату початку збирання врожаю і надати йому можливість інспекції посівів застрахованої сільськогосподарської культури, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.5. У разі страхування сільськогосподарських тварин Страхувальник додатково зобов'язаний:

9.5.1. Утримувати тварин у відповідності з протипожежними правилами, дотримуватися зооветеринарних правил щодо утримання та годівлі тварин, виконувати вимоги відповідних компетентних органів нагляду в повному обсязі, в тому числі проведення профілактичних та протиепізоотичних заходів, передбачених ветеринарним планом господарства, та не допускати дії факторів, виникнення яких може підвищувати ступінь страхового ризику;

9.5.2. Вживати усіх можливих заходів щодо порятунку та надання допомоги застрахованим тваринам, запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку. Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен дотримуватись рекомендацій Страховика, якщо вони надані Страхувальнику;

9.5.3. Надавати Страховику (представникові Страховика) або незалежному експерту можливість огляду умов утримання тварин, їх годівлі та використання до укладання Договору страхування, в період його дії та загиблих тварин внаслідок настання страхового випадку;

9.5.4. негайно (протягом двох робочих днів) письмово повідомити Страховика, якщо викрадена застрахована тварина знайдена і повернута Страхувальнику, або якщо Страхувальнику стало відомо про місцезнаходження викраденої тварини;

9.5.5. Якщо викрадена застрахована тварина знайдена і повернута Страхувальнику, протягом місяця повернути Страховику отримане страхове відшкодування за таку тварину.

9.5.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'яз-

ки Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України та цим Правилам.

9.6. Страховик має право:

9.6.1. При укладанні Договору страхування вимагати у Страхувальника будь-яку інформацію та документи стосовно сільськогосподарської продукції, яка підлягає страхуванню;

9.6.2. Після подання Заяви на страхування та в період дії Договору страхування перевіряти відомості Страхувальника щодо достовірності визначення вартості сільськогосподарської продукції, достовірності наданої Страхувальником інформації про предмет Договору страхування, в тому числі по первинних бухгалтерських документах;

9.6.3. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених чинним законодавством України та цими Правилами;

9.6.4. Робити запити про відомості, пов'язані з страховим випадком, в компетентні органи, які володіють інформацією про обставини випадку, що має ознаки страхового випадку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку;

9.6.5. У разі збільшення ступеня страхового ризику вимагати від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу. В цьому випадку Страховик на власний розсуд або за заявою Страхувальника про зміни в ступені ризику може здійснити перерахунок страхового платежу, про що повинен повідомити в письмовій формі Страхувальника;

9.6.6. Достроково припинити дію Договору страхування відповідно до чинного законодавства України, з обов'язковим письмовим повідомленням Страхувальника, не пізніше, як за тридцять днів до дати припинення Договору страхування;

9.6.7. Проводити розслідування причин і обставин страхового випадку;

9.6.8. Проводити оцінку понесеного Страхувальником збитку і розрахунок суми страхового відшкодування;

9.6.9. Вимагати від Страхувальника та/або Вигодонабувача повернення виплаченого йому страхового відшкодування у випадку, якщо виявляться такі обставини, які, відповідно до цих Правил та/або чинного законодавства України, дають Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування;

9.6.10. Зменшити суму страхового відшкодування на суму відшкодування, сплаченого, в будь-якій формі третіми особами;

9.6.11. При отриманні відомостей про зміни обставин, які мають істотне значення для оцінки страхового ризику, змінювати умови Договору страхування шляхом укладення додаткового Договору страхування зі Страхувальником, а у разі відмови Страхувальника від укладення додаткового договору - припинити дію Договору страхування;

9.6.12. У разі виплати страхового відшкодування висунути в межах суми, виплаченої Страхувальникові, отримати вимоги, які Страхувальник має до особи, відповідальної за завдану шкоду;

9.6.13. Відмовити у виплаті страхового відшкодування та припинити дію Договору страхування, якщо Страхувальник не виконає хоча б одного з перелічених вище обов'язків.

9.8. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика, які не суперечать чинному законодавству України та цим Правилам.

9.9. Страховик зобов'язаний:

9.9.1. Ознайомити Страхувальника з умовами страхування та Правилами страхування;

9.9.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу;

9.9.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальни-

ку неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або чинним законодавством України;

9.9.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.9.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшили вартість сільськогосподарської продукції, переукласти з ним Договір страхування шляхом укладання додатково Договору страхування;

9.9.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених чинним законодавством України.

9.10. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика, які не суперечать чинному законодавству України та цим Правилам.

9.11. За невиконання або неналежне виконання прийнятих зобов'язань за Договором страхування Сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. У разі настання страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. Вжити всіх розумних та посильних заходів в обставинах, що склалися, для рятування застрахованих об'єктів та зменшення розміру збитків;

10.1.2. Вжити всіх необхідних заходів щодо запобігання і усунення причин, які можуть спричинити додатковий збиток;

10.1.3. Протягом 2 (двох) робочих днів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку, відповідно до Правил та Договору страхування, може бути визнано страховим випадком, повідомити Страховика про цю подію у спосіб, як це зазначено у Договорі страхування (факсом, телеграфом, телефоном тощо);

10.1.4. Надати Страховику всю необхідну інформацію та документи, зазначені у Договорі страхування, для встановлення факту настання страхового випадку та визначення розміру збитку;

10.1.5. Протягом 24 годин після настання події, що має ознаки страхового випадку, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, повідомити про це в компетентні органи: (органи пожежної охорони, підрозділ Гідрометцентру, службу захисту рослин, підрозділ ветеринарної медицини, уповноважені органи тощо).

10.1.6. Якщо є хоча б найменші підстави вважати, що збиток є наслідком протиправних дій третіх осіб, звернутися в органи Міністерства внутрішніх справ України і надати Страховику відповідні документи.

10.1.7. Вжити всіх необхідних заходів щодо забезпечення реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за заподіяння збитку, якщо така є, після виплати ним страхового відшкодування.

10.2. У разі здійснення добровільного страхування сільськогосподарських культур Страхувальник додатково зобов'язаний:

10.2.1. Зберегти до прибуття Страховика (представника Страховика) в незміненому стані пошкоджені або знищені сільськогосподарські культури, якщо це не призведе до збільшення збитку. Страховик протягом строку, зазначеного в умовах Договору страхування, з моменту отримання повідомлення про настання страхового випадку від Страхувальника повинен направити для огляду сільськогосподарських культур свого представника, або дати письмову вказівку щодо подальших дій Страхувальника, якщо інше не передбачено Договором страхування;

10.2.2. Забезпечити представнику Страховика можливість:

1) оглянути пошкоджені сільськогосподарські культури, тварини та місце настання страхового випадку;

2) брати участь у заходах щодо зменшення збитку та рятування застрахованих культур;

- 3) розслідувати і встановити факт, причини і обставини настання страхового випадку;
- 4) визначити розмір збитку та скласти акт про подію, що може бути визнана страховим випадком. Акт складається за участю Страхувальника (його уповноваженого представника), а також, при потребі, спеціалістів відповідного фаху (експертів);

10.3. У разі здійснення добровільного страхування сільськогосподарських тварин Страхувальник додатково зобов'язаний:

10.3.1. Забезпечити збереження туш тварин, що загинули внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком, до прибуття Страховика (представника Страховика) або уповноваженого ним експерта в тому вигляді, в якому вони були після настання такої події, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування;

10.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку, що не суперечать цим Правилам та чинному законодавству України.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний подати Страховику наступні документи:

11.1.1. Письмову заяву встановленої форми про настання страхового випадку і виплату страхового відшкодування;

11.1.2. Договір страхування (оригінал або копію відповідно до умов Договору страхування);

11.1.3. Фото, відеоматеріали, описи, ескізи, плани і/або схеми, на яких зафіксований зовнішній вигляд знищених чи пошкоджених сільськогосподарських культур/ насаджень (їх залишків) після настання страхового випадку, якщо надання таких документів прямо передбачено Договором страхування;

11.1.4. Довідки (акти, висновки тощо) з компетентних органів (пожежної служби, органів внутрішніх справ, служби захисту рослин, уповноважених органів тощо) про факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку та розмір збитку;

11.1.5. Документи, що підтверджують право власності або інше законне право Страхувальника (Вигодонабувача) щодо застрахованих за Договором страхування сільськогосподарських культур (державний акт на право власності на землю, договір оренди землі тощо), якщо надання таких документів прямо передбачено умовами Договору страхування;

11.1.6. Документ, який підтверджує порушення або відмову у порушенні кримінального провадження за фактом настання страхового випадку (довідка органу досудового слідства, копія постанови про порушення кримінального провадження) - надається у разі, коли в розслідуванні обставин і причин настання страхового випадку зобов'язані брати участь правоохоронні органи;

11.1.7. Акт огляду пошкоджених (знищених чи втрачених) сільськогосподарських культур, підписаний Страховиком і Страхувальником, якщо такий акт складався за умовами Договору страхування;

11.1.8. Бухгалтерські документи Страхувальника, що підтверджують розмір збитку на вимогу Страховика;

11.1.9. Належним чином оформлені виписки з документів бухгалтерського обліку стосовно проведених технологічних операцій та понесених фактичних витрат відповідно до технології вирощування у даному регіоні на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури, застрахованої за Договором страхування з інформацією, яка дає змогу перевіряти достовірність поданої інформації.

11.2. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сіль-

ського господарських тварин Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику:

11.2.1. Письмову заяву встановленої форми про настання страхового випадку і виплату страхового відшкодування;

11.2.2. Договір страхування (оригінал або копію відповідно до умов Договору страхування);

11.2.3 Документи, що підтверджують законне право володіння твариною;

11.2.4 Довідку відповідної компетентної установи (гідрометеорологічної служби, органів державного пожежного нагляду, органів внутрішніх справ та інших відповідних служб), що підтверджує факт настання події, що може бути визнана страховим випадком, із зазначенням причин та обставин її настання, та/ або осіб винних в настанні страхового випадку (зокрема - рішення суду).

11.3. При загибелі (падежу) застрахованих сільськогосподарських тварин внаслідок хвороби Страхувальник додатково до документів, визначених пунктом 12.2 цих Правил, зобов'язаний подати:

11.3.1. Протокол розтину трупу застрахованої тварини із зазначенням причин її захворювання, загибелі (падежу) або вимушеного забою (евтаназії);

11.3.2. Акт спрямування тварини на вимушений забій (евтаназію), якщо такий є;

11.3.3. Документ що підтверджує непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини, якщо такий є;

11.3.4. Копія рішення карантинної інспекції або іншого уповноваженого ветеринарного органу про оголошення карантину в регіоні та про заходи боротьби із інфекційними хворобами;

11.3.5. Квитанції, прибуткові ордери, товарно-касові чи інші розрахункові документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини, медикаменти тощо;

11.4. При загибелі (падежу) застрахованих сільськогосподарських тварин внаслідок нещасного випадку Страхувальник додатково до документів, визначених пунктом 11.2 цих Правил, зобов'язаний подати:

11.4.1. Висновок - довідку лікаря ветеринарної медицини або служби ветеринарної медицини про причини загибелі або вимушеного забою (евтаназії) застрахованої тварини;

11.4.2. Експертний висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, якщо тварина загинула внаслідок отруєння;

11.4.3. Акт направлення тварини на вимушений забій (евтаназію), якщо такий є;

11.4.4. Документ, що підтверджує непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини, якщо такий є;

11.4.5. Квитанції, прибуткові ордери, товарно-касові чи інші розрахункові документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини, медикаменти тощо.

11.5. При викраденні застрахованих сільськогосподарських тварин Страхувальник Додатково до документів, визначених пунктом 11.2 цих Правил, зобов'язаний подати документ, який підтверджує порушення або відмову у порушенні кримінального провадження (довідка органу досудового слідства, копія постанови про порушення кримінального провадження) за фактом настання страхового випадку.

11.6. Договором страхування може бути передбачено подання інших документів, якщо вони необхідні для встановлення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

11.7. Конкретний перелік документів, які мають бути надані Страховику при настанні страхового випадку, визначається Договором страхування.

11.8. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі оригінальних або нотаріально завірених примірників чи простих копій, за умови надання Страховику можливості звірки цих копій з оригінальними примірниками документів.

11.9. Усі документи повинні бути розбірливо написані або надруковані на бланках,

мати відповідні печатки та підписи, а також назву, адресу та контактний телефон установи (організації), що видала документ.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

12.1. Страхове відшкодування - грошова сума, яка виплачується Страховиком за умовами договору страхування при настанні страхового випадку.

12.2. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

12.3. Загальна сума виплат страхового відшкодування за один або декілька страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.4. Якщо у Договорі страхування передбачені ліміти відповідальності за окремим видом тварин, культур, одним страховим випадком, групою страхових випадків тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах встановлених лімітів відповідальності.

12.5. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

12.6. Договір страхування, за яким сплачено страхове відшкодування, розмір якого менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

12.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, у разі настання страхового випадку, страхове відшкодування визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку щодо кожного предмету договору страхування з відрахуванням:

12.7.1. Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами і Договором страхування;

12.7.2. Розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування.

12.8. При настанні страхового випадку Страховик з обов'язаний у відповідності з умовами Договору страхування або чинного законодавства України здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, які повинні документально довести:

12.8.1. Свій майновий інтерес у застрахованій сільськогосподарській продукції;

12.8.2. Факт настання страхового випадку.

12.9. Виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі письмової заяви Страхувальника при наявності у Страховика всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 цих Правил, визначення обставин, причин, розміру і характеру заподіяного збитку, визнання Страховиком події страховим випадком та складання страхового акта або аварійного сертифікату.

12.10. Після отримання повідомлення від Страхувальника чи Вигодонабувача і відповідних документів про страховий випадок Страховик зобов'язаний:

12.10.1. З'ясувати обставини страхового випадку, скласти акт огляду місця події та означити розмір збитку;

12.10.2. Здійснити розрахунок суми страхового відшкодування;

12.10.3. Скласти страховий акт;

12.10.4. Виплатити страхове відшкодування в строк, встановлений Договором страхування або у випадку відмови у виплаті - письмово повідомити Страхувальника (Вигодонабувача) про відмову у виплаті страхового відшкодування, в строк установленій цими Правилами та Договором страхування з обґрунтуванням причин відмови.

12.11. Страхове відшкодування виплачується в розмірі прямих дійсних збитків в межах страхової суми та/або лімітів відповідальності, визначених Договором страхування.

12.12. Якщо це передбачено Договором страхування, Страховик здійснює відшкодування додаткових витрат, пов'язаних із страховим випадком в межах відповідних лімітів, встановлених Договором страхування.

12.13. Страхове відшкодування не виплачується, якщо розмір збитку не перевищує розміру франшизи.

12.14. В разі, якщо Страхувальником укладені договори страхування з іншими страховими організаціями щодо даного предмету Договору страхування, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком встановлюється пропорційно розміру страхової суми за цим предметом, зазначеним в укладеному Договору страхування, до сукупності усіх страхових сум за укладеними Страхувальником договорами страхування з іншими страховими організаціями.

12.15. Для встановлення розміру збитків та визначення суми страхового відшкодування, до уваги можуть бути прийняті рішення суду, документи банківських установ, податкових органів, місцевих органів влади, висновки експертів, спеціалізованих фірм, висновки науково - дослідних інститутів та інших компетентних установ.

12.16. Страховик та Страхувальник мають право залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування обставин страхового випадку.

12.17. При сплаті Страхувальником страхових платежів частинами страхове відшкодування виплачується Страховиком пропорційно до сплачених Страхувальником страхових платежів від загального страхового платежу за Договором страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.18. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить, у межах виплаченої суми, право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

12.19. Якщо збиток відшкодовано винною особою частково, Страховик виплачує різницю між сумою страхового відшкодування, згідно Договору страхування, і сумою, відшкодованою винною особою.

12.20. В разі, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) своїми діями (бездіяльністю) перешкоджає Страховику в здійсненні права регресу до винної особи або унеможливив цей процес, Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, а якщо виплати вже були зроблені, то Страховик вправі вимагати повернення виплачених сум страхового відшкодування, що повинно бути обумовлено Договором страхування.

12.21. Договір страхування, за яким виплачено страхове відшкодування, діє до кінця зазначеного у ньому строку дії в розмірі різниці між страховою сумою, обумовленою Договором страхування, і сумою виплаченого страхового відшкодування. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється.

12.22. Якщо у період дії Договору страхування страхові випадки виникали неодноразово, то попередні страхові виплати (якщо такі були проведені) на відповідну суму зменшують суму відповідальності Страховика щодо виплати страхового відшкодування.

12.23. У будь-якому випадку сума всіх відшкодувань, яка сплачується Страховиком при настанні страхового випадку, не може перевищувати розміру страхової суми, встановленої Договором страхування.

12.24. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у разі настання страхового випадку за ризиком "протиправні дії третіх осіб" виплата страхового відшкодування проводиться за умови відкриття кримінального провадження і Страховик сплачує страхове відшкодування наступним чином:

1) перша частина - в розмірі, вказаному в Договорі страхування, - після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує факт відкриття кримінального прова-

дження (довідка органу досудового слідства, копія постанови про відкриття кримінального провадження);

2) друга частина - в розмірі, вказаному в Договорі страхування, - після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує закінчення досудового слідства (складання обвинувального висновку або закриття кримінального провадження) або закінчення шестимісячного строку (якщо Договором страхування не зазначено інше) з дня порушення цього кримінального провадження, з врахуванням франшизи, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення та після забезпечення права регресної вимоги Страховику;

3) в повному обсязі, однією частиною - якщо в порушенні кримінального провадження було відмовлено за умови надання відповідної постанови уповноваженого органу.

12.25. Договором страхування може бути передбачено інший порядок розрахунку та виплати страхового відшкодування, що не суперечить чинному законодавству.

12.26. Особливості порядку і умов здійснення страхових виплат при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур

12.26.1. Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір прямого (реального) збитку визначається:

1) При страхуванні посівів (насаджень) сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень відкритого та (або) захищеного ґрунту:

1.1) у разі повної загибелі рослин - як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га) та фактичних витрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), але не більше розміру витрат, зазначеного у Договорі страхування;

1.2) у разі часткової загибелі (пошкодження) рослин - як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га), фактичних витрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), і відсотку збитків, визначеного з урахуванням відсотку загиблих рослин сільськогосподарської культури внаслідок настання страхового випадку в загальній кількості рослин на одиницю площі сільськогосподарської культури;

1.3) у разі загибелі багаторічних насаджень - на підставі їх балансової вартості або витрат на їх посадку та вирощування.

2) При страхуванні врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень - у розмірі вартості не отриманого (недоотриманого) врожаю, що розраховується як різниця між застрахованою врожайністю та фактично отриманою врожайністю на всій застрахованій площі в рік страхування, помножену на вартість одиниці продукції та застраховану площу.

12.26.2. При страхуванні сільськогосподарських культур закритого ґрунту та їх урожаю Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування за умови, що було пошкоджено саму споруду та/або засоби її комунікації, а за ризиком «крадіжка» - за наявності слідів, які підтверджують злочин, а саме: проникнення у споруди закритого ґрунту шляхом зламу дверей чи вікон, з застосуванням відмичок, підроблених ключів або інших інструментів чи технічних засобів тощо, що підтверджено компетентним органом.

12.27. Особливості порядку і умов здійснення страхових виплат при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин.

12.27.1. Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір збитку та належного до сплати страхового відшкодування розраховується, виходячи з наступного:

1) у разі протиправних дій третіх осіб виплата проводиться за умови порушення кримінального провадження у розмірі прямого дійсного збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором страхування, з вирахуванням франшизи, - після отримання Страховиком одного з документів, який Страхувальник отримує раніше - документа, який підтверджує закін-

чення досудового слідства, чи постанови про зупинення слідства, або постанови про закриття кримінального провадження у зазначеній кримінальній справі;

2) у разі загибелі, падежу або вимушеного забою застрахованих тварин страхове відшкодування здійснюється в розмірі прямого дійсного збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором страхування;

3) у разі вимушеного забою (за розпорядженням спеціаліста ветеринарної медицини, пов'язаного з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією) страхове відшкодування виплачується у розмірі прямого дійсного збитку на момент настання страхового випадку, але не більше страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором страхування, з вирахуванням суми, вирученої за здане м'ясо, шкіру, субпродукти. Вартість м'яса і шкіри визначається документом, виданим організацією, якій було продано м'ясо, субпродукти, шкіра. У разі відсутності такого документа, вартість м'яса, субпродуктів та шкіри визначається за середньо ринковою вартістю на день забою тварини в регіоні, де стався страховий випадок. У разі визнання м'яса загиблих тварин/птиці, непридатним для подальшого використання, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати письмовий висновок державної служби ветеринарної медицини з зазначенням причини такого висновку. Якщо м'ясо визнано повністю непридатним для їжі, то з суми страхового відшкодування вартість зданого м'яса не вираховується.

12.27.2. В разі наявності придатного для вживання м'яса у вимушено забитої або загиблої тварини, для окремих видів продуктивних тварин встановлюється норматив виходу м'яса від живої ваги тварини, що може бути зазначено в Договорі страхування.

12.27.3. Якщо Страхувальником надано довідку про здачу тварин на вимушений забій та отриману за це суму компенсації, в якій вказана кількість реалізованого м'яса, яка є навіть меншою норми виходу, то розмір збитку розраховується виходячи з розміру страхової суми для окремої тварини, помножену на кількість забитих тварин в даному виді, з урахуванням додаткових, якщо такі передбачені Договором страхування, витрат Страхувальника та вирахуванням придатного до споживання та реалізованого м'яса, вихід якого розраховано за вищевказаним нормативом.

12.27.4. Додаткові витрати відшкодовуються Страховиком, якщо вони були передбачені за Договором страхування, в межах ліміту відповідальності, вказаного в Договорі страхування, за умови, що ці витрати були необхідні для рятування застрахованих сільськогосподарських тварин чи з метою зменшення збитків та були попередньо погоджені Сторонами.

12.27.5. Розмір збитку при страхуванні бджолосімей визначається наступним чином:

1) у разі загибелі (знищення) або викрадення - в розмірі страхової суми за даним видом бджіл на одну бджолосім'ю, помножену на кількість загиблих (знищених) або викрадених бджолосімей;

2) у разі пошкодження вулика - в розмірі узгодженої зі Страхувальником вартості ремонту, встановленої на підставі квитанції або іншого розрахункового документа організації, яка проводила ремонт.

12.27.6. Розмір збитку при страхуванні хутрових звірів у випадку загибелі визначається із вирахуванням вартості шкурок, а при вимушеному забої - з вирахуванням вартості шкурок і придатного до вживання м'яса.

12.27.7. При викраденні застрахованих тварин внаслідок протиправних дій третіх осіб розмір збитку визначається окремо для кожного виду тварин в повному розмірі страхової суми для окремої тварини, помножену на кількість викрадених тварин.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі письмової заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акта, складеного Страховиком або Уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати Страховикові документи, передбачені Договором страхування, що підтверджують факт, причини, обставини страхового випадку та розмір понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) збитків.

13.2. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування робить запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини та причини настання страхового випадку:

13.2.1. Якщо у Страховика виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем) відомостей і документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, а також розмір завданого збитку;

13.2.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини настання страхового випадку та розмір завданого збитку. У такому разі з метою встановлення обставин, причин настання страхового випадку і розміру збитку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку проводить експерт незалежної експертної організації.

13.3. Якщо інше не передбачене Договором страхування, протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання Страховиком від Страхувальника документів, передбачених Договором страхування, та відповідей на запити Страховика до підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку (зазначений строк рахується від дня одержання Страховиком останнього документа від Страхувальника або відповіді підприємств, установ та організацій на запит, але не більше 90 днів з моменту надіслання запиту), необхідних для підтвердження факту, причин, обставин і наслідків настання страхового випадку та визначення розміру збитків, Страховик:

13.3.1. Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складення страхового акта і протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складання страхового акта здійснює виплату страхового відшкодування;

13.3.2. Приймає обґрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову з обґрунтуванням причин протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

13.4. Якщо відносно Страхувальника (Вигодонабувача) за фактом страхового випадку відкрито кримінальне провадження, рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування приймається після закінчення провадження у справі та прийнятті судового рішення, якщо інше не передбачене Договором страхування.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування (Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового (посадового) обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування (Вигодонабувача), встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

14.1.2. Вчинення Страхувальником (працівниками Страхувальника) або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування (Вигодонабувачем), умисного злочину, що привів До настання страхового випадку;

- 14.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;
- 14.1.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- 14.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові (представникові Страховика) або аварійному комісару перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- 14.1.6. Відсутність у події, що настала, ознак страхового випадку;
- 14.1.7. Ненадання Страхувальником пошкодженої внаслідок страхового випадку застрахованої сільськогосподарської продукції або її залишків для огляду Страховику (представнику Страховика) чи аварійному комісару при складанні страхового акту чи аварійного сертифіката, за винятком випадків, коли застрахована сільськогосподарська продукція могла бути знищена без залишків, якщо це передбачено Договором страхування;
- 14.1.8. Інші випадки, передбачені чинним законодавством України.
- 14.2. Додатковими підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур є:
- 14.2.1. Здійснення Страхувальником пересівання (пересаджування) заорювання, культивування, дискування, збирання врожаю чи випас худоби на пошкоджених, загиблих площах - полях (ділянках) застрахованих сільськогосподарських культур без погодження зі Страховиком;
- 14.2.2. Грубе порушення Страхувальником технології вирощування та догляду за сільськогосподарськими культурами, збирання врожаю, а також вимог визначених приписами служб захисту рослин, карантинної станції та інших компетентних органів в повному обсязі;
- 14.2.3. Порушення Страхувальником (Вигодонабувачем) правил та норм пожежної безпеки, правил та умов використання застрахованого об'єкту, в тому числі спеціалізованої техніки, недотримання техніки безпеки, незабезпечення охорони врожаю, посівів, насаджень особливо садів, виноградників, розсадників та овочевих культур;
- 14.2.4. Передача Страхувальником застрахованих сільськогосподарських культур після укладання Договору страхування без повідомлення Страховика страхування в оренду чи позичку;
- 14.2.5. Навмисного введення Страховика або його представників в оману при визначенні причин або розмірів збитку;
- 14.2.6. Інші випадки, передбачені чинним законодавством України.
- 14.3. Додатковими підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин є:
- 14.3.1. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником протипожежних правил, а також вимог компетентних органів нагляду; порушення зооветеринарних вимог щодо утримання і годівлі застрахованих тварин, в проведенні ветеринарно-профілактичних заходів стосовно вакцинації застрахованих сільськогосподарських тварин;
- 14.3.2. Інші випадки, передбачені чинним законодавством України.
- 14.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхового відшкодування, які не суперечать цим Правилам та чинному законодавству.
- 14.5. У випадку, якщо Страховику стало відомо про обставини, викладені у розділі 14 цих Правил після виплати ним страхового відшкодування, Страховик має право вимагати від Страхувальника повернення виплаченої суми страхового відшкодування. При цьому Страхувальник зобов'язаний повернути одержану суму страхового відшкодування упродовж 5 (п'яти) робочих днів з дати надіслання Страховиком такої вимоги.
- 14.6. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

15. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Будь-які зміни до умов Договору страхування здійснюються за взаємною письмовою згодою Страховика і Страхувальника шляхом укладення додаткових договорів до Договору страхування, які стають його невід'ємною частиною з моменту підписання.

15.2. Про намір внести зміни до умов Договору страхування Сторона договору-ініціатор змін повинна письмово повідомити іншу Сторону Договору страхування не пізніше, ніж за 30 днів до запропонованого строку внесення змін, якщо інше не передбачено Договором страхування.

15.3. Якщо одна із Сторін Договору страхування не згодна на внесення змін до Договору страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

15.4. Положення цих Правил щодо внесення змін до Договору страхування розповсюджуються на випадки внесення доповнень до Договору страхування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1. Спори що виникають з питань дійсності, виконання, неналежного виконання умов Договору страхування вирішуються шляхом переговорів, а при недосягненні згоди спір передається на вирішення до відповідного суду у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

16.2. Сторони мають право передати спір на вирішення третейського суду за взаємною згодою, уклавши третейську угоду (як шляхом складення окремого договору, так і шляхом закріплення у Договорі страхування третейського застереження).

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. Цими Правилами встановлено основні умови страхування сільськогосподарської продукції, однак, за домовленістю Сторін у Договорі страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що не суперечать положенням цих Правил та відповідають чинному законодавству України.

17.2. Умови Договору страхування мають пріоритет над цими Правилами.

17.3. У разі здійснення Страховиком страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою відповідно до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», Сторони Договору страхування керуються зазначеним Законом, а також Умовами страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, затверджених Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Міністерством аграрної політики та продовольства України. У разі суперечностей між цими Правилами та Умовами страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, застосовуються положення Умов страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

17.4. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання своїх зобов'язань за Договором страхування на час дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), визнаних такими згідно із чинним законодавством України.

17.5. Всі повідомлення та документи, що направляються Сторонами одна одній за Договором страхування і цими Правилами, повинні бути здійснені в письмовій формі і будуть вважатись поданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом, або подані особисто за вказаною у Договорі страхування адресою та вручені під розписку відповідальній особі, або надіслані телеграфом, по телетайпу, телефаксу з одночасним повторним направленням повідомлення або документів рекомендованим листом або з доставкою такого повторного повідомлення чи документів посильним.

18. ФОРС- МАЖОР

18.1. Форс-мажор – дія непереборної сили. Під непереборною силою розуміють

зовнішні та надзвичайні події, які описуються сукупністю таких умов:

- настання після набрання чинності Договору страхування;
- вони виникли незалежно від волі Сторін Договору страхування. Їх настанню і подальшій дії Сторони не мали змоги протистояти за допомогою всіх розумних зусиль і засобів, які могли бути застосовані по відношенню до конкретних проявів непереборної сили;

- часткове або повне невиконання будь-якою із Сторін зобов'язань за Договором страхування є прямим наслідком дії непереборної сили.

18.2. До форс-мажорів відносяться: війна, вторгнення, ворожі дії іноземних держав (незалежно від факту оголошення війни); громадянська війна, заворушення, повстання, революція, узурпація влади, військове або надзвичайне становище, страйк, державний переворот, тероризм, військова диктатура; стихійні лиха; блокада, ембарго, валютні обмеження, зміни в законодавстві та інші дії держави (органів влади), що роблять неможливим виконання Сторонами своїх обов'язків.

18.3. Сторони Договору страхування можуть бути звільнені від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за Договором страхування, якщо воно стало наслідком форс-мажору.

18.4. При настанні форс-мажору термін виконання зобов'язань Сторін за Договором страхування збільшується відповідно до строку, протягом якого будуть діяти ці обставини. Якщо цей період буде продовжуватись понад 3 (три) місяці (якщо інше не передбачено Договором страхування), то будь-яка із Сторін буде вправі відмовитись від подальшого виконання зобов'язань за цим Договором. При цьому жодна із Сторін не буде мати права на відшкодування можливих збитків.

18.5. Сторона, для якої стало неможливим виконання обов'язків за Договором страхування внаслідок форс-мажору, повинна найбільш швидким із можливих способів (але не пізніше 10 (десяти) календарних днів) сповістити іншу Сторону про ситуацію, яка склалася. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання обставин непереборної сили не дає в подальшому права Стороні, на яку подіяли ці обставини, посилаючись на них як на підставу для звільнення від відповідальності.

Відповідним доказом виникнення та припинення обставин форс-мажору вважається офіційне підтвердження, що надається уповноваженим компетентним органом держави, яке повинно бути направлено Стороною, яка підпала під дію даних обставин іншій Стороні. Сторона, що підпадає під дію обставин форс-мажору, має право перенести термін виконання обов'язків за цим Договором на період, протягом якого будуть діяти зазначені обставини.

Додаток 1
до Правил добровільного страхування
сільськогосподарської продукції

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові страхові тарифи зі страхування посівів сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та інших рослин розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Базові страхові тарифи зі страхування посівів сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та інших рослин
(*строк дії Договору страхування - 1 рік*)

Страхові ризики	Базові страхові тарифи, % страхової суми
Заморозок	0,40
Мороз	0,20
Землетрус	0,25
Видування	0,15
Повінь	0,20
Зимова засуха	0,15
Випадіння рослин	0,30
Ожеледь	0,40
Вимерзання	0,40
Град	0,50
Сильний вітер	0,50
Удар блискавки	0,20
Земельний або земельно-водний сель	0,01
Земельний зсув	0,10
Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,25
Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,25
Протиправні дії третіх осіб	0,20
Вимокання	0,30
Випирання	0,40
Випрівання	0,30
Вторинні хвороби рослин	0,20
грунтова кірка	0,20
Сильний дощ	0,10
Паводок	0,40
Пилова буря	0,45
Лавина	0,30
Льодова кірка	0,30
Смерч	0,10
Тривалі дощі	0,10
Шквал	0,15
Пожежа	0,20
Інший ризик	0,40
Разом	9,31

2. Базові страхові тарифи зі страхування врожаю сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та інших рослин розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Базові страхові тарифи зі страхування врожаю сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та інших рослин (строк дії Договору страхування - 1 рік, але не більше одного сезону (циклу) вирощування однієї культури (групи культур))

Страхові ризики	Базові страхові тарифи, % страхової суми
Заморозок	0,30
Мороз	0,40
Землетрус	0,10
Видування	0,20
Повінь	0,30
Зимова засуха	0,25
Випадіння рослин	0,20
Ожеледь	0,30
Вимерзання	0,30
Град	0,40
Сильний вітер	0,40
Удар блискавки	0,20
Земельний або земельно-водний сель	0,10
Земельний зсув	0,01
Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,50
Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,50
Протиправні дії третіх осіб	0,70
Вимокання	0,30
Випирання	0,30
Випрівання	0,30
Вторинні хвороби рослин	0,50
Ґрунтова кірка	0,50
Сильний дощ	0,20
Паводок	0,10
Пилова буря	0,10
Лавина	0,01
Льодова кірка	0,10
Смерч	0,30
Тривалі дощі	0,50
Шквал	0,50
Пожежа	0,40
Інший ризик	0,40
Разом	12,42

3. Базові страхові тарифи зі страхування тварин, розраховані виходячи зі страхових ризиків та наведені в Таблиці 3

Таблиця 3

Вид тварин	Страхові ризики									
	Хвороби	Стихійні лиха	Пожежа	Вибух	Нещасний випадок	Противправні дії третіх осіб	Патологічні пологи	Аварійні випадки	Вимушений забій за розпорядженням державної ветеринарної служби	Інший ризик
Велика рогата худоба	2,20	0,10	0,8	0,7	0,20	0,70	1,80	0,20	1,20	0,25
Дрібна рогата худоба	1,80	0,14	0,02	0,02	0,16	0,10	1,20	0,24	0,75	0,12
Свині	2,70	0,10	0,8	0,7	0,10	0,20	1,30	0,25	1,30	0,35
Коні	2,00	0,40	0,05	0,03	0,86	0,65	1,60	0,18	0,85	0,18
Хутрові звірі	2,10	0,08	0,07	0,05	0,06	0,15	1,10	0,30	0,65	0,42
Птиця	3,20	0,32	0,17	0,13	0,10	0,10	-	0,50	0,95	0,53
Інші тварини сільськогосподарського призначення	2,5	0,28	0,08	0,06	0,32	0,45	0,80	0,40	0,50	0,51
Тварини іншого призначення	3,4	0,09	0,05	0,04	0,94	0,30	0,60	0,30	0,45	0,50

4. Коригуючі коефіцієнти

4.1. При укладанні Договору страхування тварин на строк менше одного року для розрахунку страхового тарифу застосовується коефіцієнт короткостроковості **Кк**, який визначається згідно з Таблицею 4.

Таблиця 4

Коефіцієнт короткостроковості залежно від строку дії Договору страхування тварин

Строк страхування	Коефіцієнт Кк
1 місяць	0,20
2 місяці	0,35
3 місяці	0,50
4 місяці	0,60
5 місяців	0,65
6 місяців	0,70
7 місяців	0,75
8 місяців	0,80
9 місяців	0,85
10 місяців	0,90
11 місяців	0,95
12 місяців	1,00

4.2. В залежності від ступеня ризику предмету договору страхування до річних базових страхових тарифів застосовуються підвищуючі коефіцієнти від 1 до 2,5 або понижуючі від 0,3 до 1 коефіцієнти .

4.3. Залежно від рівня страхового покриття, розміру страхових сум, франшизи до річних базових страхових тарифів застосовуються підвищуючі коефіцієнт від 1 до 2 або понижуючі від 0,7 до 1 коефіцієнти.

4.4. В залежності від умов договору страхування до річних базових страхових тарифів застосовуються підвищуючі коефіцієнти від 1 до 1,3 або понижуючі від 0,8 до 1 коефіцієнти.

5. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою Сторін шляхом множення базового страхового тарифу на коригуючі коефіцієнти.

6. Максимальна величина нормативу витрат на ведення справи становить 30% від страхового тарифу. Конкретний розмір нормативу витрат на ведення справи визначається у Договорі страхування.

Актуарій